

Stigar

Längs Munkhyttbäcken går Fjärilsstigen, en spångad stig från Hammarbyvägen till hyttruinen Nya Munkhyttan. Här kan du gå genom fjärilarnas livsmiljöer utan att riskera att skada dem. En eldplats finns vid Munkhyttbäcken rakt nedanför skjutbanan. Kyrkstigen var den allmänna leden mellan Siggebohyttan och kyrkan i Lindesberg. Kyrkstigen finns utmärkt på en karta från 1704. Hembygdsföreningen har röjt fram denna stig och den kan fungera som alternativ stig i anslutning till reservatet.

Skröna om Kyrkstigen

År 1870 dog Anders Andersson i Siggebohyttan. Han hade i förväg bestämt att hans likfärd skulle ske på den gamla kyrkstigen till kyrkan i Lindesberg, trots att den nuvarande vägen var färdigställd och i bruk. Det berättas att trotjänarna ledde de fyra hästarna som bar kistan. Många begravningsgäster följde liktåget den långa vägen och gick sedan samma väg tillbaka till gården där begravningskalaset gick av stapeln och varade dagarna tre. (Ur flydda dagar, 1888, Andersson–Meijerholm)

Gårdssmedja

Norr om parkeringen vid Hammarbyvägen finns ruinen av en gårdssmedja som tillhörde Munkhyttans gård. Smedjan togs ur bruk på 1920-talet, men 1940 fanns fortfarande bälgan kvar i smedjan. Långt in på 1900-talet hade man kor och grisar i skogen.

Gamla Munkhyttan

Gamla Munkhyttan är ruinen efter en järnhytta. Här finns en masugn som är omnämnd i jordeböckerna 1538. Analys av slaggen visar att hyttan fanns på platsen redan under 1300-talet. Hyttan var i bruk fram till år 1773.

Nya Munkhyttan

Ruinen efter en järnhytta som enligt historiska källor anlades 1643. Analys av slaggen antyder dock att hyttan var i bruk redan på 1400-talet och att det redan på 1300-talet fanns en kopparhytta på platsen. Järnhyttan var i bruk fram till 1680-talet.

Kom ihåg att det här är känsliga marker för utrotningshotade fjärilar!

- Gör inte åverkan på markytan eller i bäcken.
- Skada inte vegetationen eller döda träddeklar.
- Du får inte framföra motorfordon, cykla eller rida annat än på bilvägar.
- Gör bara upp eld på anvisad plats.
- Asknåtfjärilen och väddnåtfjärilen är fridlysta.

Läs mera

- Fjärilar, Dagfjärilar i Nationalnyckeln.
- www.artdata.slu.se

Ytterligare information

Munkhyttan är ett kommunalt reservat avsatt år 2000 och det omfattar 41 ha skog. Markägare är Lindesbergs bostäder AB. Förvaltare är Lindesbergs kommun, 0581-81000 (vx) bergslagens.miljo.bygg@lindesberg.se

Produktion: Lindesbergs kommun.

Text: Ingrid Andrén, Claes Eliasson.

Layout, teckningar och kartor: Martin Holmer Naturbild AB.

Tryck: Strands tryckeri AB, 2006.

Historisk källa: Linde Fomminnes och Hembygdsförening.

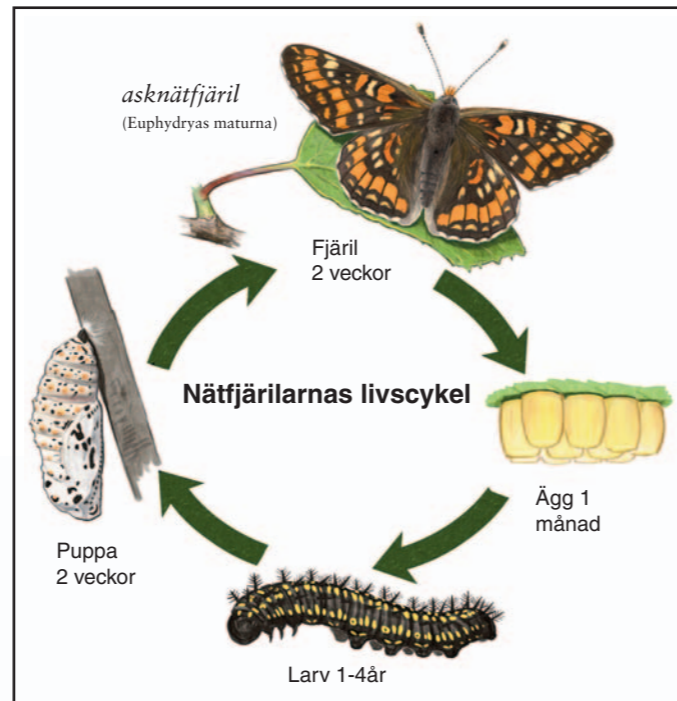
Munkhyttan

Välkommen till Munkhyttans fjärilsreservat

I det här kommunala fjärilsreservatet vid Munkhyttebäcken finns rätt livsbetingelser för de två sällsynta fjärilarna asknätfjäril (*Euphydryas maturna*) och väddnätfjäril (*Euphydryas aurinia*). Munkhyttan är en av få platser i Sverige och Europa där asknätfjärilen finns. Därför har området också blivit utsett till ett Natura 2000 område, ett nätverk av viktiga biotoper i EU.

Här hittar fjärilarna den speciella livsmiljö som de behöver. Solbelysta gläntor omväxlande med vindskyddande träd, torra strandvallar och öppna fuktiga sänkor. Ask och olvon är de enda växter som asknätfjärilen lägger sina ägg på. Ängsvädd är väddnätfjärilens värdväxt. I reservatet görs regelbundna röjningar för att bevara dessa miljöer.

Den fleråriga livscykeln gör nätfjärilarna lite extra krävande. Andra fjärilsarter har en ettårig livscykel.

När flyger de?

Både asknätfjärilen och väddnätfjärilen flyger under 3-4 veckor främst under juni månad

Livscykel

I den här delen av landet har nätfjärilsarterna ofta en flerårig livscykel. Många larver befinner sig därför, under sin andra sommar och vinter, i diapaus (ett inaktivt stadium) i 10-11 månader. För att de ska överleva denna långa viloperiod krävs hög och konstant markfuktighet utan omfattande översvämningar. Dessa krav uppfylls här längs Munkhyttebäcken och i de öppna kärren. Moränen är kalkhaltig och i bäckens översvämningsszon anrikas mineralämnen. Det är en förutsättning för att ask och olvon och därmed asknätfjärilen ska trivas här.

Andra fjärilar

Naturmiljön i reservatet är också bra för andra fjärilsarter. I det lågväxta fältskiktet finns många örter, bl.a. olika violarter, som är de viktigaste värdväxterna för våra pärlmorfjärilar. Här finns också lite ovanligare arter som makaonfjäril vars värdväxt är kärnsilja, sotnätfjäril som lägger sina ägg på vänderot och svartfläckig glansmygare som lägger sina ägg på bredbladiga gräsarter.

Orkidékärr

Inom reservatet finns också en rik förekomst av mossnycklar, ängsnycklar och jungfru marie nycklar i det stora kärret längst i öster. De blommar från slutet av juni till mitten av juli.

Landskapsinsekt

Asknätfjärilen är Västmanlands landskapsinsekt.

svartfläckig glansmygare (*Carterocephalus silvicola*)

silverstreckad pärlmorfjäril (*Argynnis paphia*)

makaonfjäril (*Papilio machaon*)

sotnätfjäril (*Melitaea diamina*)

